

การศึกษาข้อบกพร่องของข้อกำหนดในสัญญาจ้างงานก่อสร้างราชการ

นางสาว นุจรีย์ บุญสร้างเสริม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0449-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I19664916

๑๑ ๑๑ ๒๕๔๓

A STUDY OF THE DEFICIENCIES IN THE CONTRACTUAL CONDITIONS OF
THE GOVERNMENT CONSTRUCTION CONTRACT

Miss Nujjaree Bunsrangserm

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering in Civil Engineering

Department of Civil Engineering

Faculty of Engineering

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-0449-8

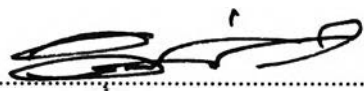
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาข้อบกพร่องของข้อกำหนดในสัญญาจ้างงานก่อสร้างราชการ
โดย นางสาวนุจรีย์ บุญสร้างเสริม
ภาควิชา วิศวกรรมโยธา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสุทธิ์ ช่อวิเชียร

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนิต ชงทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสุทธิ์ ช่อวิเชียร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิศณุ ทรัพย์สมพล)

นุจรีย์ บุญสร้างเสริม : การศึกษาข้อบกพร่องของข้อกำหนดในสัญญาจ้างงานก่อสร้างราชการ
(A STUDY OF THE DEFICIENCIES IN THE CONTRACTUAL CONDITIONS OF THE
GOVERNMENT CONSTRUCTION CONTRACT) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. วิสุทธิ์ ช่อวิเชียร,
113 หน้า ISBN 974-13-0449-8

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงข้อบกพร่องหรือความไม่ชัดเจนของข้อกำหนดในสัญญาจ้างงานก่อสร้างราชการ ตามแบบแนบท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาระหว่างคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายในการดำเนินการก่อสร้าง และเป็นอุปสรรคกระทบต่อการบริหารงานก่อสร้าง โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ด้านด้วยกัน คือ ด้านคุณภาพ ด้านต้นทุนและการเงิน ด้านเวลา และด้านสิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญา

การศึกษาทำโดยการรวบรวมข้อมูลเอกสาร ข้อหารือ ข้อวินิจฉัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535- พ.ศ. 2542 จากหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาเรื่องระเบียบปฏิบัติ การตีความ การร้องทุกข์ อันเนื่องมาจากการใช้สัญญาจ้างงานราชการ จำนวน 3 แห่ง คือ สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์หาข้อกำหนดในแบบสัญญาจ้างที่เป็นสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างคู่สัญญา ในการวิเคราะห์ได้ใช้เกณฑ์เปรียบเทียบจากเงื่อนไขของสัญญาสำหรับงานก่อสร้างทางวิศวกรรมโยธาของสหพันธ์วิศวกรที่ปรึกษานานาชาติ (International Federation of Consulting Engineers - FIDIC) ฉบับปี 1987 มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

จากผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้สัญญาจ้างงานราชการมาจาก ข้อกำหนดในแบบสัญญาจ้างบางส่วนมีความไม่ชัดเจนในการปฏิบัติ บางส่วนมีเนื้อหาสาระไม่รัดกุมเพียงพอ นอกจากนี้ สัญญาจ้างราชการยังขาดหรือไม่มีสาระสำคัญบางประการที่ทำให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายขาดหลักเกณฑ์การปฏิบัติหลายประการ ซึ่งส่งผลให้การดำเนินการก่อสร้างเกิดความไม่ราบรื่น ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขความไม่ชัดเจน ความไม่รัดกุม รวมถึงเพิ่มเติมสาระสำคัญที่จำเป็นบางประการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ภาควิชา วิศวกรรมโยธา
สาขาวิชา วิศวกรรมโยธา
ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิสิต นุจรีย์ บุญสร้างเสริม

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4070320421: MAJOR CIVIL ENGINEERING

KEY WORD : CONSTRUCTION CONTRACT

NUJJAREE BUNSRANGSERM: A STUDY OF THE DEFICIENCIES IN THE CONTRACTUAL CONDITIONS OF THE GOVERNMENT CONSTRUCTION CONTRACT THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. VISUTH CHOVICHEN, Ph. D. 113 PP. ISBN 974-13-1449-8

The objective of the research is to study the deficiencies or the ambiguity of the standard government construction contract, annexed to the procurement regulations of the Prime Minister's Office, 1992, which cause problems between the contracting parties and create obstructions in the construction processes. The analysis consists of 4 aspects: quality, cost, time, rights and obligations of the parties.

The research was carried out by collecting information from 1992-99 cases of 3 government agencies, regarding documents, interpretations, and complaints related to the uses of the government construction contract. The three agencies are the Office of the Permanent Secretary in the Prime Minister's Office (the Bureau of Legal Affairs and General Regulations), the Office of the Attorney General and the Council of State of Thailand. The analysis leads to an understanding of the contractual conditions causing the problems between the contracting parties. The use of International Federation of Consulting Engineers conditions of contract for works of civil engineering construction(FIDIC), 1987 edition on a comparison basis provides guidelines for improvement.

The results showed that the main deficiencies in the government construction contract are a result of the ambiguity of the contract provisions and the unconciseness of the contents. In a lot of cases, the government construction contract does not posses the ingredients important for practical implementations, thus obstructing a smooth construction process and inducing disputes between the contracting parties. The guidelines for the contract improvement to reduce the ambiguity and unconciseness, and supplement certain essential components are proposed.

Department Civil Engineering

Field of study Civil Engineering

Academic year 2000

Student's signature นฤวิทย์ บุนนังรังสรรค์

Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสุทธิ์ ช่อวิเชียร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยมาด้วยดีตลอด พร้อมทั้งช่วยตรวจสอบและแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ และขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จเรียบร้อยโดยสมบูรณ์

อนึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ได้ให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ใกล้ชิดที่ได้ทุ่มเททั้งกำลังกาย และให้กำลังใจในการวิจัยตลอดการทำงาน ตลอดจนพี่น้องที่คอยดูแลเอาใจใส่สนับสนุนในทุกๆ ด้าน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนการศึกษาและให้กำลังใจเสมอมาจนผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 วิธีดำเนินการศึกษา.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 การจ้างงานก่อสร้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ	6
2.2 ข้อกำหนดของสัญญาจ้างก่อสร้างงานราชการ.....	7
2.3 สัญญามาตรฐานนานาชาติ FIDIC.....	9
2.4 สัญญามาตรฐานนานาชาติอื่น ๆ	12
บทที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาจากข้อกำหนดด้านคุณภาพ.....	15
3.1 ลำดับความสำคัญของเอกสารสัญญา.....	15
3.2 ความรับผิดชอบต่อความชำรุดบกพร่อง	19
3.3 หลักประกันการปฏิบัติงานตามสัญญา	25
3.4 สรุป.....	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาจากข้อกำหนดด้านต้นทุนและการเงิน.....	29
4.1 งานพิเศษและการแก้ไขงาน.....	29
4.2 ค่าจ้างและการจ่ายเงิน.....	36
4.3 การเรียกร้อยค่าเสียหาย.....	42
4.4 ค่าปรับ.....	46
4.5 สรุป.....	50
บทที่ 5 การวิเคราะห์ปัญหาจากข้อกำหนดด้านเวลา.....	52
5.1 การขยายเวลาปฏิบัติงานตามสัญญา.....	52
5.2 การหยุดงานชั่วคราว.....	63
5.3 สรุป.....	68
บทที่ 6 การวิเคราะห์ปัญหาจากข้อกำหนดด้านสิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญา.....	69
6.1 สิทธิในการบอกเลิกสัญญา.....	69
6.2 วิธีการปฏิบัติงานในการส่งมอบงาน.....	77
6.3 การจ้างช่วง.....	80
6.4 การตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างและอุปสรรคทางกายภาพ.....	82
6.5 สรุป.....	87
บทที่ 7 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	89
7.1 สรุปผลการวิจัย.....	89
7.2 ข้อเสนอแนะ	92
7.3 ข้อจำกัดในการศึกษา.....	95
7.4 ข้อเสนอแนะในภาคหน้า.....	96
รายการอ้างอิง.....	97
ภาคผนวก.....	98
ประวัติผู้เขียน.....	113

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ปัญหาอันเนื่องมาจากเอกสารประกอบสัญญา.....	17
3.2 ปัญหาจากเหตุแห่งความชำรุดบกพร่องของงานจ้าง.....	20
3.3 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการเรียกร้องการแก้ไขความชำรุดบกพร่อง.....	22
3.4 กรณีปัญหาอันเนื่องมาจากข้อกำหนดเรื่องหลักประกันการปฏิบัติงาน.....	25
4.1 สาเหตุที่อ้างถึงในความต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขงาน.....	30
4.2 กรณีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องค่าจ้างและการจ่ายเงิน.....	36
4.3 ปัญหาในการเรียกร้องค่าเสียหาย.....	43
4.4 ปัญหาในการคิดค่าปรับ.....	47
4.5 ปัญหาในการชำระเบี้ยปรับ.....	48
5.1 เหตุต่าง ๆ ที่นำมาอ้างเพื่อขอขยายเวลาปฏิบัติงาน	53
5.2 ปัญหาเกี่ยวกับการหยุดงานชั่วคราว.....	64
6.1 ความไม่มั่นใจในการใช้สิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา.....	70
6.2 ความไม่มั่นใจในการใช้สิทธิของผู้ว่าจ้างภายหลังบอกเลิกสัญญา.....	72
6.3 ปัญหาในการพิจารณาผลที่ตามมาหลังการบอกเลิกสัญญา.....	73
6.4 ปัญหาเกี่ยวกับการส่งมอบงาน.....	77
6.5 ปัญหาจากสภาพทางกายภาพของสถานที่ก่อสร้าง.....	83